

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №2 (2 год.)

Попит, пропозиція та їх взаємодія

I. Теоретична частина

1. Що таке попит? Сформулюйте закон попиту і поясніть його.
2. Дайте логічне й графічне пояснення впливу цінових та нецінових факторів на попит і його обсяг.
3. Обґрунтуйте поняття «пропозиція».
4. Поясніть дію закону пропозиції. Які фактори впливають на зміну пропозиції і зміну величини пропозиції?
5. У чому полягає проблема сталості ринкової рівноваги?
6. Еластичність попиту. Фактори й ступені еластичності попиту.
7. Коефіцієнт еластичності попиту за ціною.
8. Еластичність попиту за доходом, її коефіцієнт.
9. Перехресна еластичність попиту, методика її розрахунку і значення.
10. Які фактори впливають на пропозицію та на її величину? Поясніть їх дію логічно й графічно.
11. Еластичність пропозиції: поняття та фактори.
12. Що являє собою ринкова пропозиція? Які способи й методика її визначення?

II. Практична частина

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

I. Чи правильні наступні твердження ?

1. Крива попиту при збільшенні ціни товару зсувається ліворуч.
2. Зсув кривої пропозиції праворуч означає, що виробники пропонують більшу кількість продукту за більшим рівнем цін.
3. Точка одиничної еластичності попиту знаходиться на середині лінії попиту.
4. Крива абсолютно нееластичного попиту є вертикальною.
5. Чим менше замінників має продукт, тим більш еластичним є попит на нього.

II. Оберіть правильну відповідь

1. Закон пропозиції, якщо ціни зростають, а інші умови не змінюються, виявляється:

- А. У зростанні пропозиції.
- Б. У зниженні пропозиції.
- В. У зростанні обсягу пропозиції.
- Г. У зниженні обсягу пропозиції.

2. Еластичність попиту за доходом залежить від:

- А. Ціни товару.
- Б. Смаків споживача.
- В. Рівня грошового доходу споживача.
- Г. Пропозиції певного товару.

3. Коефіцієнт цінової еластичності попиту показує:

- А. Реакцію покупця на зміну ціни.
- Б. Ступінь зміщення кривої попиту внаслідок зміни доходів.
- В. Нахил кривої попиту.
- Г. Реакцію споживача на зміну цін товарів-субститутів.

4. Якщо коефіцієнт перехресної еластичності попиту за ціною вищий за нуль, то товари є:

- А. Субститутами.

Б. Комплементами.

В. Незалежними.

Г. Нормальними.

5. Закон попиту описує:

А. Лінійну залежність між ціною та обсягом попиту.

Б. Пряму залежність між ціною та обсягом попиту.

В. Обернену залежність між ціною та обсягом попиту.

Г. Пряму пропорційну залежність між ціною та обсягом попиту.

6. На ринковий попит не впливають:

А. Число покупців.

Б. Ціни на ресурси.

В. Доходи споживачів.

Г. Ціни товарів-замінників.

7. Зі зростанням доходів споживачів скорочується попит на:

А. Товари першої необхідності.

Б. Товари нормальної якості.

В. Товари нижчої якості.

Г. Предмети розкоші.

8. Якщо зміна кількості товару, яку бажать і можуть придбати споживачі, викликана неціновим фактором, відбуваються зміни:

А. У попиті на товар, що зміщує криву попиту.

Б. У попиті на товар, але крива попиту не зміститься.

В. У пропозиції на товар, крива не зміститься.

Г. У пропозиції на товар, крива зміститься.

9. На ринку певного товару обсяг попиту перевищує обсяг пропозиції. Це приклад:

А. Дії закону спадної віддачі.

Б. Надлишку благ.

В. Дефіциту благ.

Г. Дії закону зростання альтернативних витрат.

10. Товар вважається нормальним, якщо попит на нього:

А. Зростає зі зменшенням ціни товару-замінника.

Б. Зменшується зі зростанням доходів споживачів.

В. Зростає зі збільшенням доходів споживачів.

Г. Скорочується зі зростанням ціни товару-доповнювача, обсязі та множині цін.

III. Встановіть відповідність у вигляді комбінації цифр і букв

1.

А. Зміна попиту

Б. Зміна обсягу попиту

В. Зміна пропозиції

Г. Зміна обсягу пропозиції

1. Зміна кількості товару, яку виробники спроможні й бажать продати і яка викликана зміною цін на даний товар.

2. Товари, які надходять на ринок.

3. Зміна кількості товару, яку бажать і мають змогу придбати споживачі та яка пов'язана з впливом нецінового фактору.

4. Зміна кількості товару, яку виробники спроможні й бажать продати і яка пов'язана з дією нецінового фактору.

5. Зміна кількості товару, яку споживачі спроможні й бажають придбати та яка зумовлена зміною ціни товару.

2.

А. Товари-субститути.

Б. Комплементарні товари.

В. Нормальні товари.

Г. Нейтральні товари.

1. Товари, попит на які не залежить від зміни доходу.

2. Товари, для яких зростання ціни одного призводить до падіння попиту на інший.

3. Товари, попит на які збільшується зі зростанням доходу і, навпаки - зменшується зі зниженням доходу.

4. Товари, для яких зростання ціни одного товару призводить до збільшення попиту на інший.

5. Товари, зміна в попиті на один з яких спричиняє зміни в попиті на інший.

6. Товари, попит на які зменшується зі зростанням доходу.

3.

А. Ефект Веблена.

Б. Ефект Гіффена.

В. Ефект наслідування.

Г. Ефект очікуваних цін.

1. Зростання попиту внаслідок того, що індивіди схильні враховувати попит інших осіб на певний товар: чим більше товар купують інші, тим вищий попит на нього.

2. Ситуація, коли зменшення ціни призводить до скорочення попиту на товар, а зростання ціни - до його збільшення.

3. Ілюзія порушення дії закону попиту, яка пояснюється тим, що, якщо ціни знизились і споживач очікує зниження цін у майбутньому, він буде обмежувати поточне споживання, і, навпаки, очікуючи зростання цін у перспективі - збільшуватиме.

4. Зміна обсягу попиту внаслідок зміни доходу споживача.

5. Пряма (а не обернена) залежність між попитом і ціною, намагання придбати ті товари, які у зв'язку з високою ціною недоступні для більшості споживачів і є престижними.

IV. Виберіть літеру, яка відповідає правильному варіанту відповіді

1. А (якщо правильне тільки 1 і 4) Б (якщо правильне тільки 2 і 3) В (якщо правильне тільки 6 і 7) Г (якщо правильне все, крім 5)

Порушити ринкову рівновагу на ринку певного товару може:

1. Встановлення фіксованої ціни товару, яка вища за рівноважну.

2. Введення потоварного податку.

3. Субсидування виробника.

4. Встановлення фіксованої ціни товару, яка нижча за рівноважну.

5. Збіг обсягів попиту і пропозиції.

6. Зниження цін на ресурси.

7. Перевищення обсягом попиту обсягу пропозиції.

2. А (якщо правильне тільки 1) Б (якщо правильне тільки 2 і 4) В (якщо правильне тільки

3) Г (якщо правильні всі, крім 7)

До факторів, що впливають на ступінь еластичності попиту за ціною, належать:

1. Наявність товарів-замінників.

2. Фактор часу.

3. Дохід споживача.

4. Час випуску товару.
 5. Вид товару.
 6. Питома вага видатків на даний товар у доході споживача.
 7. Масштабність фактора виробництва.
 8. Ефект приєднання до більшості.
3. А(якщо правильне тільки 1) Б(якщо правильне тільки 2 і 3) В(якщо правильне тільки 3) Г(якщо правильні усі відповіді)

Надання субсидій виробникові:

1. Дозволяє збільшити пропозицію.
2. Переміщує криву попиту праворуч на величину субсидій по вертикалі.
3. Призводить до зниження рівноважної ціни і збільшення рівноважного обсягу продукції.

V. Заповніть пропуски у визначеннях необхідними словами

1. Закон попиту - це корінна _____ попиту, що виявляє _____ залежність між _____ товару та _____ попиту на товар, за інших рівних _____.
2. Комплементарні товари - товари, які зазвичай _____ разом і мають _____ коефіцієнт _____ еластичності попиту.
3. Павутиноподібна модель досягнення ринкової рівноваги - _____, в якій короткострокова _____ пропозиції абсолютно нееластична або абсолютно _____.

Задачі

Задача 1. Порахуйте еластичність попиту салату при умові, що збільшення ціни від 250 до 1000 од. За тонну викликає падіння величини попиту з 10000 до 7500 вдень.

Задача 2. Функція попиту має вигляд: $QD = 300 - 2p$. Визначити коефіцієнт еластичності попиту за ціною в точці А, при $P_A = 75$.

Задача 3. Знайдіть і прокоментуйте коефіцієнт еластичності пропозиції, якщо рівняння пропозиції: $QS = 3p - 4$; $p = 2$

Задача 4. Знайдіть і прокоментуйте коефіцієнт еластичності попиту, якщо запропоновані наступні дані: $P_1 = 4$; $P_2 = 3$ $QD_1 = 20$; $QD_2 = 30$

Задача 5. Функція попиту на комп'ютери нової моделі має вигляд: $QD = 100 - p$, а функція пропозиції: $QS = 2p - 50$.

Визначте:

1. Параметри ринкової рівноваги.
2. Обчисліть еластичність попиту й пропозиції в точці рівноваги.